GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 81. | *Joi 11 (23) Aprilie* | 1885.

Brașovŭ, 10 (22) Aprilie 1885.

Multŭ s'au mai cumpănitŭ de unŭ timpŭ încóce de către pressa europénă sorții păcii și ai rĕsboiului și după ce a cursŭ cernéla șiróie 14 ḑile întregĭ, producêndŭ cele mai varie combinațiunĭ și păreri pro și contra, sosesce ca o dușă rece pentru combatanții păcii nu mai puținŭ ca și pentru aceia ai rĕsboiului, scirea surprinḑĕtóre, că de 14 ḑile încóce fatala cestiune a Afganistanului n'a înaintatŭ cu nicĭ unŭ pasŭ spre resolvarea ei.

Va sĕ ḑică stămŭ totŭ acolo, unde amŭ statŭ înainte cu 14 ḑile și din nou putemŭ sĕ începemŭ a numĕrá pe degete ca sĕ ghicimŭ de va fi pace séu resbelŭ.

Noi însĕ nu ne vomŭ pune pe ghicite, ci vomŭ resumá în scurtŭ impresiunile și scirile cele mai nouĕ, de carĭ se agită lumea cea mare politică.

Inainte de tóte trebue sĕ accentuămŭ opiniunile, ce au devenitŭ, amŭ putea ḑice, generale în privința situațiunei și a intențiunilorŭ celorŭ doue marĭ puterĭ, carĭ stau aḑĭ față în față, măsurându-se cu ochiĭ una pe alta din creștetŭ până 'n tălpĭ.

Părerea generală este, că Anglia, vĕḑêndu-se isolată de tóte puterile, după ce a rĕspinsŭ și 'alianța ce i-a oferit'o Italia, ar dorí sĕ pótă încungiurá rĕsboiulŭ și este gata a face concesiunĭ însemnate Rusiei, dér numai până la unŭ punctŭ óre care, până unde crede, că o póte face, fără a-șĭ vĕtămá prestigiulŭ, de care se bucură în Asia. Rusia de altă parte se află într'o situațiune multŭ mai favorabilă nu numai politică ci și geografică și de aceea voesce rĕsboiulŭ și este decisă a renunțá la elŭ,numai în schimbulŭ unorŭ, concesiunĭ fórte însemnate. Ba, de faptŭ Rusia a și intratŭ în ofensivă, atacândŭ pe Afganĭ la 30 Martie a. c. Dér și basa militară de operațiune a Rusiei oferă acestei puterĭ multŭ mai marĭ avantage, așa că este din ce în ce mai greu de a aflá unŭ modŭ convenabilŭ de împăcare cu Anglia.

După cum se anunță din Londra „Corespondenței politice,“ în cercurile englese nu se pune atâta greutate pe aceea, că Rusia voesce sĕ ocupe Pențdehulŭ, ci pe împrejurarea, că posesiunea acestui punctŭ va avé numai atuncĭ prețŭ pentru Rusia, décă acésta va ocupa totdeodată și podulŭ dela Phul-i-Khisti și localitatea Aktepe, care domină văile dela Murghab și Kușk și care formézà adevĕrata basă de operațiune pentru ocuparea militară a Heratului. Aceste doue puncte și nu punctulŭ Pențdeh formézá dificultatea, deórece Rușilorŭ câtŭ și Afganilorŭ le este bine conoscutŭ, că celŭ ce este domnŭ peste Phul-iKhisti, este domnŭ și peste Heratŭ.

Detailurile acestea trebue sĕ le dămŭ cu reservă, deórece se baséză mai multŭ séu mai puținŭ pe informațiunĭ nesigure.

Ajunge însĕ că suntŭ puncte de diferență însemnate în jocŭ și că prin urmare soluțiunea pacifică a certei dintre Anglia și Rusia este din nou pusă în cestiune.

E caracteristicŭ că tocmai foile germane, carĭ trebue sĕ fie celŭ mai bine informate, desvóltă unŭ mare pesimismŭ și că tocmai aceste foi accentuézá, că Rusia nu se va mulțumi cu una cu douĕ și nu va face nicĭ o concesiune Angliei.

CRONICA POLITICĂ.

Foile din Londra, care până erĭ-alaltăerĭ totŭ mai credeau, că rĕsboiulŭ ruso-englesŭ se va evitá, îșĭ esprimă acum temerea, că cabinetulŭ englesŭ cu greu va puté cedá pretențiunilorŭ Rusiei. »Daily News« declară, că sgomotele despre cedarea Penjdehului și altorŭ puncte afgane Rusiei suntŭ luate din vêntŭ și îndémnă pe Anglia sĕ'șĭ continue înarmările militare. In acelașĭ timpŭ se spune, că raportulŭ lui Lumsden despre încăerarea dela Penjdeh a sositŭ în Londra și că consiliulŭ de ministri s'a și întrunitŭ, ca sĕ ia o hotărîre, fiindcă, după cum spunŭ foile englese, acestŭ raportŭ diferă cu totulŭ de raportulŭ generalului rusŭ Komarov. Se mai ḑice, că Anglia nu mai voiesce sĕ lase timpŭ Rușilorŭ de a se înarmá. Póte că în vederea rĕsboiului, ce nu se póte evitá, voiesce și ministrulŭ rusŭ de esterne, d. Giers, sĕ se retragă; elŭ vede că partida militară rusă câștigă totŭ mai multŭ terenŭ. Cei din Berlinŭ și acum încă caută sĕ arunce tótă vina pe Englesĭ, că ei arŭ fi de vină, de a ajunsŭ atâtŭ de departe încordarea cu Rusia.

*

Marĭ temerĭ esistă atâtŭ în Berlinŭ, câtŭ și în Petersburg, că isbucnindŭ rĕsboiulŭ anglo-rusŭ, Polonii se vorŭ revolta. Din Londra și Paris au sositŭ în Berlinŭ scirĭ, carĭ adeverescŭ că esistă în Polonia uneltirĭ secrete în contra Rusiei, după cum e informatŭ și »Köln. Ztg,« dér se observă în acelașĭ timpŭ, că isvorulŭ acestorŭ uneltirĭ nu se află în Anglia, ci în prima liniă în propaganda socialiștilorŭ polonĭ fără patriă, carĭ în momentulŭ de față au găsitŭ în Varșovia terenŭ favorabilŭ pentru activitatea lorŭ. O broșură polonă, care a produsŭ mare sensațiune și despre care se vorbesce și în »Gazeta Narodova,« acusă atitudinea dușmană a opiniunei pnblice în Europa față cu Polonii. Cu deosebire li se impută Polonilorŭ, că suntŭ strînsŭ legațĭ cu socialiștii, carĭ turbură pacea și liniștea Europii. Scirile acestea însĕ despre mișcările Poionilorŭ au lipsă de confirmare.

*

Guvernatorulŭ generalŭ alŭ Caucasului, principele Donducov Corsacov, s'a dusŭ la Bacu, pentru ca sĕ cerceteze la fața locului plânsorile locuitorilorŭ din Lencoranŭ, pe carĭ îi bântue tare tâlharii. Provincia Lencoranŭ, care s'a încorporatŭ cu Rusia după rĕsboiulŭ ce l'a purtatŭ la 1828, se întinde dealungulŭ țĕrmurelui sudvesticŭ alŭ mării caspice până afundŭ în posesiunile persice. Ea a avutŭ de a suferí multŭ din partea tâlharilorŭ din timpurile cele mai vechĭ. Procesele, carĭ se născéu din causa acésta, le judecau parte tribunalele persice din Teheranŭ, parte tribunalele rusescĭ din Lencoranŭ, fără sĕ fi datŭ acéstă pricină la diferențe între amĕndouĕ guvernele. Numai acuma, după ce Persia s'a opusŭ la ocuparea transitoriă a Ascabadului de către Rușĭ, pare a fi decisă Rusia, d'a nu mai suferi negligența autoritățilorŭ persiane dela graniță, cu atâtŭ mai vêrtosŭ cu câtŭ se crede tare, că tâlharii trecŭ peste hotară cu învoirea acestorŭ autoritățĭ. Câtŭ timpŭ va petrece guvernatorulŭ generalŭ în Bacu, se vorŭ face esercițiĭ militare în tabĕra dela Bacu. După aceea principele Donducov Corsacov se va duce cu vaporulŭ la Petrovsc, unde se construesce unŭ portŭ de rĕsboiu și unde se va termina calea ferată la Vladicavcasŭ.

Serbarea lui Metodiu și Cirilŭ în Petersburg.

In ședința festivă de la 19 Aprilie n., ce a aranjat'o reuniunea de binefacere din Petersburg, cu ocasiunea serbării milenarului lui Cirilŭ și Metodiu, au luatŭ parte Giers, Vlangali și alțĭ ministri, mulțĭ generalĭ ș. a. Discursulŭ lui Risticĭ, fostulŭ ministru președinte sêrbŭ, a

FOILETONŬ.

Constantinŭ Alexandru Rossetti.

Marele bărbatŭ de statŭ, publicistulŭ românŭ care de unŭ jumĕtate de secolŭ a luptatŭ cu condeiulŭ, cu cuvêntulŭ și cu fapta pentru drepturile Românilorŭ, Constantinŭ Alexandru Rosetti nu mai este. Duminecă în 7 spre 8 Aprilie la mieḑulŭ nopții și-a datŭ românesculŭ sufletŭ.

Constantinŭ Alexandru Rosetti, acestŭ mare agitatorŭ alŭ Românilorŭ, era descendintele unei vechĭ familii boerescĭ române și s'a născutŭ la 1816 la 2 Iunie în Bucurescĭ. Incă de tênĕrŭ a întratŭ în viața publică. La 1840 a fostŭ numitŭ prefectŭ de poliția la Pitescĭ, de unde a fostŭ chematŭ ca procurorŭ pe lângă tribunalulŭ de Ilfovŭ.

La 1843 a plecatŭ la Parisŭ, de unde întorcêndu-se în țéră la 1846 s'a căsătoritŭ cu d-șóra Maria Grant, sora secretarului generalŭ alŭ consulatului englesŭ din Bucurescĭ. Dșóra Grant era nu numai una dintre cele mai culte și bine educate, dér întrunea cele mai nobile calități, și din momentulŭ, în care a devenitŭ soția ...gului revoluționarŭ românŭ, n'a încetatŭ unŭ momentŭ de a lucra împreună cu soțulŭ sĕu pentru recâștigarea drepturilorŭ și a libertății patriei române. Dómna Maria Rosetti pretutindenea în țéră și în esiliu a înduratŭ alăturea cu soțulŭ ei suferințele vieții, și încă din frageda se tineretă stătea departe de petrecerile sgomotóse ale salónelorŭ boerescĭ, ale lumei celei marĭ, care nu cunósce omului alte drepturĭ, de câtŭ numai în a-i fi supusŭ necondiționatŭ.

Totŭ cam în acelŭ anŭ, C. A. Rosetti, pentru a da esemplu fiilorŭ de boerĭ, nu s'a sfiitŭ de-a se coborî de pe cea mai înaltă tréptă boeréscă și a întra în rêndulŭ ómenilorŭ muncitorĭ, deschiḑêndŭ prima librăriă română, și primì a fi alesŭ staroste alŭ corporațiunii comerciantilorŭ din Bucurescĭ.

Când la 1843 au vĕḑutŭ lumina ḑilei »Ceasurile de mulțumire« ale poetului C. A. Rosetti, Muntenia n'avea decâtŭ vr'o câteva județe și chiar și acestea erau încadrate pe charta Europei ca făcêndŭ parte, sub numirea de principatulŭ Valahiei, din imperiulŭ otomanŭ. Românii de peste Milcovŭ asemenea nu se găseau mai bine în vasalulŭ principatŭ alŭ Moldovii, și clasele dirigente din ambele țĕrĭ surorĭ în mare parte erau înstrăinate și în sêmțĕminte și în crescere, și prea puținŭ le păsa de sórtea neamului românescŭ.

In mijloculŭ acestorŭ cumplite suferințĭ, în cari se frământa poporulŭ românŭ, s'a născutŭ la 1848 în Bucurescĭ »Prunculŭ românŭ«, care prin glasulŭ părintelui sĕu C. A. Rosetti cerea: »unire, dreptate și libertate« pentru națiunea română.

Invasiunea Rușilorŭ și a Turcilorŭ a năbușitŭ încă în fașă glasulŭ »Pruncului românŭ« și devisa, cu care s'a născutŭ, se pare în mare parte a nu fi nicĭ astăḑĭ o faptă împlinită.

Esiliulŭ bătea la ușă și C. A. Rosetti trebuia sĕ plece, pentru a mânca pânea amară a străinătății și care materialicesce l'a și ruinatŭ cu desĕvêrșire, rĕmânêndŭ însĕ pentru elŭ dorința și voința neclintită ca stânca, de a lucra fără astêmpĕrŭ pentru țéră și națiune. Astfelŭ așeḑêndu-se cu familia sa la Parisŭ, printr'o muncă încordată, fără pregetŭ, ingrată și nerespĺătită, a deșteptatŭ în cele mai influente și competente cercurĭ ale scriitorilorŭ și publiciștilorŭ francesĭ simțĕminte de frățéscă iubire pentru poporulŭ românŭ.

La anulŭ 1857 s'a reîntorsŭ în țéră și ca membru alŭ »Divanului ad hoc« a escelatŭ în stăruințele sale românescĭ pentru mărirea patriei române și totŭ atuncĭ, pentru a da espresiune aspirațiunilorŭ de dreptate și libertate ale Românilorŭ, a fundatŭ ḑiarulŭ »Românulŭ«, care prin colaborarea mai multorŭ bărbațĭ distinșĭ în scurtŭ timpŭ s'a înălțatŭ la primulŭ rangŭ între ḑiarele române și a devenitŭ organulŭ aspirațiunilorŭ țĕrii întregĭ. In totŭ cursulŭ timpului ḑiarulŭ »Românulŭ« fi...

fostŭ salutată cu entusiasmŭ. Cu aplause a fostŭ întêmpinată și discursulŭ profesorului Lamanski, care vorbì pentru întinderea poporului slavŭ dela Marea ghețósă până la Muntenegru, la Marea adriatică. Lungĭ telegrame din Muntenegru și dela exmitropolitulŭ Mihailŭ au fostŭ cetite și viu aclamate.

Ristici, care a rĕspunsŭ în limba francesă la primirea ce s'a făcutŭ deputațiunilorŭ slave din Galiția, Serbia, Muntenegru, Bulgaria etc., ḑise între altele:

„Suntŭ fericitŭ, că voiu fi în posițiune sĕ esprimŭ personalŭ M. Sale Țarului recunoscința de care e plină inima mea. Noi toțĭ ne aducemŭ aminte de jertfa ce au adus'o Rușii pentru independența Sêrbilorŭ. Aceste amintirĭ pline de gloriă nu vorŭ dispărè nicĭodată din memoria Sêrbilorŭ, măcar că distanța dintre Sêrbia și Rusia este mare. Am părăsitŭ Sêrbia în mijloculŭ primăverei și aci amŭ aflatŭ érna cea rece, cu care totușĭ contrastézĕ cu norocire căldurósa și cordiala vóstră salutare. Sunt veselŭ, că am ajunsŭ în preséra festivitățiĭ, care e destinată a restabili cea mai mare unire posibilă în lumea slavă.«

Serbarea lui Metodiu face pe fóia rusă »Novoje Vremja« sĕ scrie, că mulțiĭ representanțĭ slavĭ, carĭ în 1867 au fostŭ în Moscva, și simpatiele ce esistă aḑĭ la Neva pentru Slavĭ în genere, facŭ din Rusia centrulŭ viitórei unirĭ slave. »Novosti« spune cu acéstă ocasiune, că înzadar se silescŭ Germanii sĕ abată atențiunea Rusiei dela peninsula balcanică, care nicĭ odată nu póte deveni germană. Problema culturală a Rusiei în Asia centrală nu eschide interesele ruse în peninsula balcanică.

Procesuln din Deva.

(Raportulŭ specialŭ alŭ »Gaz. Trans.«)

Deva, 20 Aprilie 1885.

In procesulŭ criminalŭ intentatŭ pentru delictŭ de agitațiune contra dlui Dr. Avramŭ Tincu, advocatŭ în Orĕștiă (față cu soțulŭ sĕu Ioane Papiu, protopopŭ gr. or. în Deva, s'a sistatŭ orice urmare), pertractarea finală s'a începutŭ aḑĭ la 9 óre înainte de améḑĭ.

La pertractare au asistatŭ mulțĭ din locŭ și cu deosebire de pe la Orĕștiă. Tribunalulŭ s'a compusŭ din Franciscŭ Solyom Fekete ca președinte, Mihailŭ Kenderesi și Belá Mihály ca juḑĭ votanțĭ, Notaru B. Herszényi, ér ca acusatorŭ publicŭ Nicolau Solyom subprocurorŭ.

Pertractarea a decursŭ în limba maghiară — căcĭ notarulŭ și subprocurorulŭ nu sciu nimicŭ românesce, — acusatulŭ și martorii românĭ, au datŭ rĕspunsurile lorŭ în limba română, — președintele și juḑii cunoscŭ limba română. Acusatulŭ și-a luatŭ de apĕrătorŭ pe d. Dr. Lazarŭ Petco, advocatŭ în Deva.

Enunțândŭ președintele începerea pertractării finale, în scurte cuvinte a espusŭ obiectulŭ și scopulŭ pertractării de aḑĭ, — apoi adresându-se cătră acusatŭ i-a pusŭ întrebările generale. Procurorulŭ resumândŭ motivele din actulŭ de acusațiune, cere întroducerea procedurei de documentare, după care președintele pune acusatului mai multe întrebărĭ speciale și anumitŭ:

Președintele: In decursulŭ cercetării ațĭ recunoscutŭ, că ațĭ participatŭ la conferința Românilorŭ ținută în Deva la 10 Martie 1883?

Acusatulŭ: Da, și recunoscŭ și astăḑĭ.

Preș.: Cine a conchiematŭ acea conferință și ce activitate ai avutŭ d-ta acolo?

Acus.: Conferința, după câtŭ îmĭ aducŭ aminte, s'a convocatŭ prin D-lŭ Ioane Papiu și alțĭ inteligențĭ românĭ din Deva, ér eu am făcutŭ unŭ adausŭ la propunerea d-lui George Secula.

Preș.: Ce a fostŭ obiectulŭ desbaterei în acea conferință?

Acus.: Obiectulŭ principalŭ a fostŭ consultare și decidere asupra celorŭ de făcutŭ în privința proiectului de lege, referitorŭ la instrucțiunea în scólele medie și înaintatŭ dietei din Budapesta.

Președintele arată apoi pe scurtŭ din fasiunea acusatului, cum s'a constituitŭ biroulŭ conferinței, amintesce de propunerea făcută de d. G. Secula, arĕtândŭ cum s'a primitŭ acea propunere și spre a dovedí, că propunerea acusatului nu s'a ținutŭ de obiectulŭ acelei conferințe, îi pune întrebarea:

Preș.: Pentru ce v'ațĭ abătutŭ dela obiectŭ?

Acusatulŭ: Pentru că în urma conferenței din Sibiiu s'a făcutŭ unŭ memorandŭ și foile maghiare au atacatŭ vehementŭ acelŭ memorandŭ, susținêndŭ, că Românii și în deosebĭ poporulŭ românŭ nu consêmte cu cele ce suntŭ în memorandŭ, mai departe, că numitele ḑiare ḑiceau și aceea, că poporulŭ românŭ nu consêmte cu cele ce scriu ḑiarele române. Am aflatŭ decĭ la timpŭ a face adausulŭ, ca sĕ dovedescŭ contrariulŭ, și am motivatŭ acelŭ adausŭ precum s'a recerutŭ.

Preș.: Sciut-ațĭ d-vóstră, ce vețĭ vorbì în aceea conferință?

Acus.: Nu, căcĭ nu m'am preparatŭ?

Preș.: Ce ațĭ ḑisŭ relativŭ la anii 1848?

Acus.: Eu am enumĕratŭ numai evenemintele dela 1848 până în ḑilele nóstre, pentru ca publiculŭ sĕ fiă în curentŭ cu faptele întêmplate.

Președintele: Ḑisa-i D-ta, că Maghiarii ar fi pututŭ învĕța destulŭ în anulŭ 1848?

Acusatulŭ: Eu am luatŭ anulŭ 1848 ca o epocă, de când și pentru Românĭ s'a începutŭ o nouă eră (aci președintele a întreruptŭ pe acusatŭ ḑicêndŭ, că anulŭ 1848 a fostŭ epocalŭ pentru toțĭ de o potrivă, că atuncĭ Ungurii au eliberatŭ pe iobagĭ din servitute, — așa dară acea e epocă însemnată pentru tóte naționalitățile din țéră) și am venitŭ până în ḑilele nóstre, arĕtândŭ prin ce fase au trecutŭ luptele Românilorŭ. Negŭ însĕ, că așŭ fi ḑisŭ aceea, că Maghiarii ar fi pututŭ învĕța destulŭ în anulŭ 1848, amŭ ḑisŭ numai că Maghiarii a pututŭ învĕța de atuncĭ încóce, dér nicĭ aceste nu le-amŭ ḑisŭ cu scopŭ dușmănosŭ, nicĭ pentru a agità.

Preș.: Cuprinsulŭ vorbirei d-tale a avutŭ de scopŭ, ca mai vêrtosŭ la plebe și în ascultătorĭ mai puținŭ pricepĕtorĭ sĕ stêrnescĭ ura contra națiunei maghiare?

Acus.: Scopulŭ acesta nu 'lŭ recunoscŭ. Eu am întonatŭ numai, că ce e alŭ nostru nu vomŭ dá de bună voiă, nicĭ nu ne atingemŭ de ce e alŭ altuia, prin urmare aceste nu potŭ vĕtĕmă pe nimenĭ. Trebue sĕ observŭ, că în acea adunare nu a fostŭ plebe, care sĕ nu pricépă ceea ce am ḑisŭ eu, ci a fostŭ unŭ însemnatŭ numĕrŭ de inteligenţă, ér din poporŭ mai alesŭ fruntea sĕtenilorŭ.—Că vorbirea mea a fostŭ primită cu aprobărĭ sgomotóse, nu póte fi vĕtĕmătorŭ. Decĭ negŭ că așŭ fi agitatŭ.

Președ.: Ai ḑisŭ, că epoca acésta de aḑĭ e mai rea, decâtŭ cum a fostŭ absolutismulŭ, că atuncĭ celŭ puținŭ nu s'a atinsŭ nimenĭ de limba română.

Acus.: Am ḑisŭ și o susținŭ ca convingerea mea.

Preș.: Ai ḑisŭ, că legile aduse și sancționate de Maiestatea Sa nu se respectézĕ și guvernulŭ prin tóte mijlócele se încércă a le elude și nu le aplică?

Acus.: Da, și ca sĕ dovedescŭ ecésta, m'am provocatŭ la mai multe fapte, — m'am provocatŭ între altele și la aceea, că unde Românii suntŭ în maioritate, arŭ trebui sĕ se respecteze și pretensiunile lorŭ, că Românii nu se aplică la oficii amĕsuratŭ numĕrului lorŭ și a sarcinilorŭ ce pórtă, apoi m'am provocatŭ la legea de naționalitate și altele. (Va urma)

SCIRILE ḐILEI.

Miseria din Ungaria face marĭ progrese, așa că multe familii din comitatulŭ Oedenburg emigrézĕ în America. Deja a emigratŭ unŭ mare numĕrŭ de familii din comunele Dörfl, Piringsdorf și Drassenmarkt.

—0—

Casina națională maghiară din Deva s'a făcutŭ membru ordinarŭ alŭ reuniunei ardelene de maghiarisare din Clușiu.

Din Deva ni se comunică, că p'acolo pomii au înflorítŭ și se speră că anulŭ acesta va fi bogatŭ în póme.

—0—

Totŭ de acolo ni se scrie, că inspectorulŭ de dare a cerutŭ sĕ esecute averea imobilă a mai multorŭ restanțĭ de dare. Unde vorŭ ajunge lucrurile cu atâtea esecuțiunĭ?

—0—

Rîulŭ Raab a eșitŭ din albia sa, rupêndŭ valurile de pĕmêntŭ, ce se ridicaseră spre a împedeca inundarea, în întindere de 40 stênjinĭ și causândŭ marĭ pagube. Comuna Șobor stă sub apă. De asemenea alte șépte comune vecine au suferitŭ marĭ stricăciunĭ. Apa a pĕtrunsŭ chiar în case, ér sĕmĕnăturile le-a nimicitŭ.

—0—

Fișpanulŭ comitatului Bistrița-Năsĕudŭ, br. Dessid. Banffy, a fostŭ numitŭ de ministrulŭ Trefort comisarŭ ministerialŭ în comisiunea administrativă a fondului scolarŭ și stipendiarŭ din Năsĕudŭ. In acéstă calitate, Banffy va face o cercetare specială.

—0—

Din Cernăuțĭ se scrie cu data 18 Aprilie n. următorele: Orașulŭ comercialŭ Visnițŭ stă de erĭ în flacărĭ. Au arsŭ cu desĕvêrșire 140 de case. Scăparea a fostŭ cu neputință. S'au întêmplatŭ o mulțime de nenorocirĭ. Lipsa și miseria celorŭ lovițĭ de acestŭ flagelŭ nu se potŭ descrie.

—0—

Postulŭ de magistru postalŭ în Felsö-Csertes, comitatulŭ Hunedórei, e de ocupatŭ pe lângă o cauțiune de 100 fl. Léfa anuală e de 150 fl., paușalŭ de cancelariă 40 fl. Petițiunile se vorŭ adresa în timpŭ de 3 sĕptĕmânĭ la direcțiunea poștelorŭ din Sibiu.

—0—

Din Olmütz se scrie, că sergentulŭ Vrba din reg. 3 de infanteriă a împușcatŭ la 17 Aprilie n. cu unŭ revolverŭ asupra sergentului majorŭ Mathias, atingêndu-i glonțulŭ numai uniforma. Atentatorulŭ a fostŭ arestatŭ și datŭ judecății.

—0—

»Posta« din Galațĭ comunică, că în Tulcea s'a serbatŭ milenarulŭ luĭ Cirilŭ și Metodiu. Caracteristicŭ este, că cei carĭ au întocmitŭ acéstă serbare suntŭ d-nii Teodoroff și Dimitroff, consilierĭ comunalĭ și județenĭ, adecă funcționarĭ românĭ!

Testamentulŭ lui C. A. Rosetti.

Bucurescĭ. Anulŭ 1884, 29 Sept (11 Oct.)

Acum vre-o cincĭ anĭ am scrisŭ unŭ testamentŭ. Elŭ era și personalŭ și politicŭ.

Acelŭ testamentŭ a arsŭ séu a dispărutŭ, ca multe alte obiecte, în incendiulŭ de care am fostŭ bântuitŭ la 25 Ianuariu trecutŭ.

Acum nu mai facŭ unŭ testamentŭ, scriu numai aci câte-va cuvinte pentru ai mei.

Esprimŭ soției mele simțĕmintele mele de recunoscință pentru fericirile de totŭ felulŭ, ce 'mĭ a datŭ pe tótă ḑiua și pe tótă óra, dela 31 Augustŭ 1847 și până acum.

Totdéuna bună și dulce pentru toțĭ; totdéuna ertătóre pentru toțĭ; totdéuna devotată pentru toțĭ; totŭ-déuna senină, a rĕspânditŭ în juru'ĭ lumina și căldura adevĕratei virtuțĭ și adevĕratei fericirĭ: aceea d'a lucra, d'a iubi, d'a erta, d'a se sacrifica, fără a cere altă rĕsplată de câtŭ mulțumirea d'a învĕlui pe toțĭ cu nesfĕrșita ei iubire, pentru a le îndulci orĭ ce suferință fisică séu morală. Ea m'a făcutŭ sĕ iubescŭ viața pentru a putea sĕ facŭ, ca prin faptele mele sĕ meritŭ a fi iubitŭ ...

la putere, fie în oposițiune, n'a deviatŭ nicĭ câtŭ e negru sub unghiă dela programa din 1848.

Rossetti, prin talentulŭ sĕu, prin tactulŭ, energia, credința în vitalitatea poporului românŭ, și prin agera lui pĕtrundere și prevedere în tóte cestiunile politice, a devenitŭ capulŭ partidei naționale liberale din România.

Ca ḑiaristŭ în timpŭ de o jumătate de seculŭ, împreunândŭ talentulŭ literatului cu alŭ publicistului, a esercitatŭ cea mai mare putere atrăgĕtóre asupra publicului. Activitatea ḑiaristică, care consumă atâtŭ de repede talentulŭ și tocește așa de iute gândirea, n'a fostŭ pentru acestŭ bărbatŭ estraordinarŭ decâtŭ unŭ isvorŭ de întărire spirituală și de puterĭ nesecate pentru luptele viitóre.

La 1866, când cu detronarea Domnului Cuza, inima și sufletulŭ conspiratorilorŭ compușĭ din capii tuturorŭ partidelorŭ, între carĭ erau și prințulŭ Dumitru Ghica, Lascar Catargiu, Manolache Costache Epureanu etc., a fostŭ C. A. Rosetti.

In ajunulŭ rĕsboiului din valea Dunării dela 1877, când cei mai mulțĭ ómenĭ politicĭ nu sciau pe care cale sĕ apuce, în consiliulŭ celŭ mare ținutŭ la Palatulŭ Domnescŭ unii propunéu sĕ se retragă armata la munțĭ, alții sĕ se céră intrarea în țéră a Austriacilorŭ, numai singurulŭ C. A. Rosetti a fostŭ, care a susținutŭ susŭ și tare, ca sĕ priméscă tênĕra armată botezulŭ de focŭ și alăturea cu Rusii sĕ opereze independentŭ sub drapelulŭ naționalŭ și sub comanda supremului ei comandantŭ M. S. Carolŭ I.

Ținêndu-se totŭ atuncĭ o întrunire de deputațĭ și senatorĭ la »Otelulŭ Herdan«, C. A. Rosetti, combătêndŭ pĕrerile de neparticipare la rĕsboiŭ, între altele a ḑisŭ și următórele: »Astăḑĭ națiunile nu-șĭ mai »câștigă și nu-șĭ mai păstrézĕ drepturile »stândŭ și milojindu-se ca cerșitorulŭ la »rĕspântiă cu căciula în mână.«

»La 1848 amŭ fostŭ de părere sĕ ne batemŭ spre »a opri intrarea Rușilorŭ. N'ațĭ voitŭ și numai lupta pom»pierilorŭ a scăpatŭ onórea națională și ne-a datŭ temeiŭ, »pentru ca în esilŭ sĕ apĕrămŭ drepturile țĕrii. La 1854 »am cerutŭ sĕ luămŭ parte la lupta din Crimea ca și »Piemontulŭ. N'ațĭ voitŭ și ceeace a câștigatŭ Piemon»tulŭ după acelŭ rĕsboiŭ arată ce mare greșală ațĭ făcutŭ. »La 1859 preocupărĭ micĭ aŭ făcutŭ sĕ scăpațĭ ocasiunea »pentru împlinirea marei nóstre aspirațiunĭ, pentru care »va trebui sĕ mai vĕrsațĭ șiróie de sânge românescŭ. »Acumŭ la 1877, privițĭ-vĕ în oglindă și coborându-vĕ »în consciința vóstră de Românĭ, nu simțițĭ că vĕ vine »sĕ vĕ scuipațĭ în față?«

Obiecțiunile principale, ce i-se făceau, erau că vomŭ fi bătuțĭ. Rosetti însĕ reflectă cu o argumentațiune puternică, »că chiar bătuțĭ sĕ fimŭ, băiețiĭ noștri se vorŭ bate bine și acestŭ capitalŭ politicŭ trebue Românimei.

Rosetti avea atâta încredere în plugarulŭ românŭ soldatŭ, încâtŭ pe corpurile de »Dorobanțĭ« punea speranțe mai marĭ decâtŭ pe armata permanentă. La trecerea oștirii peste Dunăre, Rosetti era de față și ținuta Dorobanțilorŭ, carĭ până sĕ defileze înaintea Regelui veneau ținêndŭ fiecare nevasta de după capŭ și copilașii sĕi de mână, părăsindu-i numai când se apropiau de Regele, Rosetti a declaratŭ în fața întregului statŭ majorŭ neîncredĕtorŭ: »Ăștia au sĕ ne facă cinste.«

Acestŭ cuvêntŭ, care a fostŭ confirmatŭ prin fapte, dovedesce câtŭ de multŭ și câtŭ de bine cunoscea Rosetti pe opincarulŭ românŭ, pentru care tótă viața lui a luptatŭ. C. A. Rosetti în cestiunile internaționale aparținea așa numițilorŭ politicĭ-realĭ. Căută prin tóte mijlócele și prin celŭ mai finŭ și dibaciu tactŭ politicŭ, ca sĕ folosésca țĕrii și poporului românŭ.

Intr'una din ḑile, consululŭ unei marĭ puterĭ sondândŭ pe Rosetti asupra aspirațiunilorŭ lui de unitate națională, Rosetti îi ḑise:

»D-ta doresci, ca țéra d-tale sĕ fie mai mare, mai tare și mai fericită decâtŭ tóte celelalte.«

»Negreșitŭ.«

bitŭ de dênsa şi pentru ca sĕ potŭ sĕ sorbŭ fericirea ce inteligenţa, bunătarea şi dulcea ei veseliă rĕspândesce în juru'ĭ. Dacă suferŭ de plecarea mea, este numai pentru durerea ce'ĭ va da acéstă despărţire. O rogŭ dar a face pentru mine şi sacrificiulŭ d'a-şĭ domni durerea, pentru a urma d'a rĕspândi seninătatea în giurulŭ alorŭ noştri. Credŭ că fiii şi fica ei vorŭ lupta cu tăriă pentru a o face sĕ nu simţă unŭ minutŭ măcarŭ, că nu mai sunt lângă dênsa; credŭ că printr'o necurmată blândeţe vorŭ mângăia-o.

Esprimându-i din nou s'mţĕmintele mele de admiraţiune, de iubire şi de recunoscinţă, o rogŭ ca împreună cu fia şi fii nostri sĕ împlinéscă ultimele mele rugăciunĭ:

Sĕ nu se facă pentru înmormântarea mea nicĭ o ceremoniă.

Totulŭ sĕ se facă cum s'a făcutŭ şi cu Mircea.

Unŭ singurŭ preotŭ de mirŭ.

Carulŭ simplu cu doi cai.

Nicĭ unŭ doliu, nicĭ în camere, nicĭ la pórtă, nicĭ chiar pe cai.

Nicĭ o învitare, ci numai unŭ simplu anunţŭ prin ḑiarŭ fără învitare.

Nicĭ o paradă şi nicĭ gendarmĭ. Poliţia sĕ fie sigură, că lumea n'are trebuinţă de gendarmĭ, pentru ca bunacuviinţă sĕ fie respectată.

Acum o durerósă pentru mine cestiune materială. Am dotorii. Sperŭ că amicii, carĭ voiră după incendiu sĕ facă o subscripţiune pentru a-mĭ dărui o casă, vorŭ face ceva pentru a se plăti aceste datorii. Dacă nu, soţia şi fii mei vorŭ tipărĭ câte vorŭ găsi din scrierile mele, şi póte că publiculŭ le va cumpĕră, pentru ca sĕ plătéscă datoriile ce cu adêncă durere silitŭ am fostŭ a face *).

Am luptatŭ cu tăriă pentru naţionalitate şi pentru libertate, dar fără cea mai mică ură pentru nimenĭ. Rogŭ dar, ca cei pe carĭ i-amŭ combătutŭ sĕ mĕ erte, dacă aspru am fostŭ în luptă, asigurându-i că nu ura ci iubirea m'a făcutŭ sĕ'i combatŭ.

Recomandŭ tuturorŭ şi mai cu sémă fiilorŭ mei, sĕ iubéscă poporulŭ şi pe sătenĭ şi sĕ lupte cu iubire pentru fericirea tuturorŭ. O îmbrăţişare fiicei şi fiilorŭ mei şi ultima rugăciune tuturorŭ a îngriji şi mângăia pe soţia mea. **C. A. Rosetti.**

Ultimele cuvinte ale lui C. A. Rosetti.

Până în ultimele momente — scrie „Românulŭ« — C. A. Rosetti şĭ-a păstratŭ tótă inteligenţa, vorbindŭ adesea cu ai sĕi despre sórtea ţĕrei şi dândŭ sfaturĭ amicilorŭ, cari nu l'au părăsitŭ nicĭ unŭ momentŭ.

»In vechime, ḑise elŭ celorŭ pe carĭ îi chemase vĕḑêndŭ că mórtea sosesce, bătrânulŭ satului, când se simţea slăbindŭ, când credea că 'i-a venitŭ sfêrşitulŭ, chema copii lui şi le spunea ceeace credea că trebuie sĕ facă, ceeace credea că este bine; le spunea că mai are o ḑi séu două de trăitŭ şi că 'i-a chematŭ ca sĕ-şĭ ia ḑiua bună dela dênşii; totŭ astfelŭ am făcutŭ şi eu, v'am chematŭ pre voi carĭ mĕ iubiţĭ, ca voi sĕ spuneţĭ celorlalţĭ ceeace credŭ în privinţa familiei, în privinţa vóstră, în privinţa stării actuale de lucrurĭ; care suntŭ părerile mele în privinţa vechei şi nouei generaţiunĭ şi ce trebue sĕ faceţĭ voi.«

*) Aci se găsescŭ următórele cuvinte:
»Dacă guvernulŭ şi Camerile vorŭ voí a plăti datoriile séu a face unŭ dar soţiei mele, o rogŭ sĕ-lŭ priméscă, căcĭ calumnia nu va mai avé nicĭ o putere când eu nu mai sunt.«
In urma unei sfătuirĭ cu d-na Rosetti, acestŭ adausŭ a fostŭ suprimatŭ de d. C. A. Rosetti.

După ce le espuse vederile şi dorinţele sale, C. A. Rosetti îi sărută cu iubire. Ultimele cuvinte, pe care le-a pronunţatŭ, au fostŭ privitóre la ḑiarulŭ »Românulŭ,« pentru ţéra şi în parte pentru muncitorĭ şi sătenĭ, »de a cărorŭ sórte trebue sĕ ne ocupămŭ mai cu sémă.« Din parte-le sătenii au fostŭ cei cari au datŭ ultima mângăere arătându-i că'lŭ cunoscŭ.

Turda 19 Aprilie.

(Reuniunea de maghiarisare din Cluşiu şi comitatulŭ Turda-Arieşŭ.)

Domnule Redactorŭ! Comitetulŭ reuniunei de cultură séu mai bine de maghiarisare din Cluşiŭ cu data de 17 Ianuariu a. c. s'a adresatŭ la viceşpanulŭ comitatului nostru cu rugarea, sĕ mijlocéscă, ca comitatulŭ Turda-Arieşŭ sĕ ia parte ex officio la adunarea de constituire a acelei reuniunĭ. Viceşpanulŭ la acésta a rĕspunsŭ, că nu dênsulŭ, ci adunarea comitatensă are sĕ decidă în acéstă causă, şi totodată a transpusŭ tótă afacerea la comisiunea permanentă.

Acéstă comisiune, luândŭ la desbatere procedura viceşpanului şi rugarea reuniunei din Cluşiŭ, după o desbatere seriósă a aprobatŭ procederea viceşpanului. In şedinţa adunărei comitatense din 14 Aprilie s'a adusŭ în causa acésta, conformŭ propunerei făcute de comisiunea permanentă, următorulŭ conclusŭ: »Aprobândŭ procederea viceşpanului, adunarea generală anunţă, că la tóte acele năsuinţe, carĭ au de scopŭ înaintarea spirituală şi materială a patriei nóstre iubite şi consolidarea sentimentului de iubire de patriă, va luá parte sprijinindu-le moralicesce şi este convinsă, că reuniunea din cestiune va fi de ajunsŭ sprijinită de cătră particularĭ.....«

De aici se vede, că comitatulŭ Turda-Arieşŭ n'a voitŭ şi nu voesce a participá la adunările reuniunei din Cluşiu ca comitatŭ, nu voiesce a se înscrie ca membru la acea reuniune precum au făcutŭ alte comitate.

»Kolozsvari Közlöny« şi »Ellenzék«, ca sĕ nu observe publiculŭ lorŭ denegarea cererei comitetului reuniunei din Cluşiu, s'au apucatŭ de conclusulŭ din cestiune şi l'au împĕnatŭ şi interpretatŭ după calapodulŭ lorŭ.

Faţă cu curentulŭ nebunescŭ de maghiarisare şi faţă cu conclusele altorŭ comitate, procederea adunărei comitatense din Turda în causa maghiarisărei se póte considera ca mai moderată. **X.**

Concertulŭ din Orĕştiă

Orĕştiă, 20 Apritie n.

Concertulŭ corului micstŭ din Orĕştiă, ţinutŭ Duminecă în 12 Aprilie a c., a reeşitŭ spre deplina mulţĕmire a distinsului publicŭ românŭ şi străinŭ, care a luatŭ parte la acéstă producţiune musicală. Numerii esecutaţĭ de corulŭ micstŭ, sub conducerea zelosului învĕţătoru Branga, ne-au doveditŭ, că silinţele ce le-a pusŭ d. diriginte nu au fostŭ zadarnice, căcĭ corulŭ a arĕtatŭ unŭ progresŭ remarcabilŭ. Este de prisosŭ sĕ mai amintescŭ, că acestŭ corŭ modestŭ a lăsatŭ o plăcută suvenire în inimile óspeţilorŭ, carĭ ne-au cercetatŭ în véra trecută când cu festivităţile Asociaţiunei, şi de atuncĭ încóce a progresatŭ spre bucuria tuturorŭ iubitorilorŭ de musică.

Partea principală în reuşirea concertului se cuvine d-lui Isaia Popa, cunoscutulŭ basistŭ, care a avutŭ deja ocasiunĭ dese pentru a da probe învederate de desteritatea şi talentulŭ sĕu. In momentulŭ când d-lŭ Popa a păşitŭ pe podiu, fu întêmpinatŭ de unŭ viforŭ de aplause frenetice şi dreptŭ semnŭ de distincţiune, simpatiă şi suvenire i s'au aruncatŭ nisce frumóse buchete de fiorĭ din partea unorŭ afabile domnişóre române. D-lŭ Popa, în semnŭ de recunoscinţă, a cântatŭ, pre lângă Nrii programei, piesele »Dorŭ de rĕsbunare« şi la urmă »Ciobanulŭ«.

Fiecare piesă a trebuitŭ sĕ o repeteze — atâtŭ de neastêmpĕratŭ şi nesăţiosŭ era dorulŭ publicului de a se delectá la puternicele accente de basŭ alŭ d-lui Popa.

Strĕinii, carĭ nu s'au aşteptatŭ la unŭ asemenea resultatŭ strălucitŭ, încă au fostŭ satisfăcuţĭ şi nu au avutŭ nicĭ unŭ motivŭ de a se căi, că au luatŭ parte la concertulŭ nostru. Orĕştienii datorescŭ multă recunoscinţă d-lui Isaia Popa, care prin o iniţiativă energică a sciutŭ sĕ învingă nisce pedecĭ ciudate şi sĕ vină dela Sibiiu în mijloculŭ nostru, chiar cu periculŭ de a fi confiscatŭ de amicii sĕi din Sibiiu.

Concertulŭ a trecutŭ mai pe urmă într'o animată petrecere de jocŭ, care a duratŭ până cătră ḑiuă. O plăcută impresiune au făcutŭ mai multe dómne şi domnişóre române, care s'au presentatŭ la petrecere în pitoresculŭ costumŭ naţionalŭ, ce le şedea atâtŭ de bine şi frumosŭ. **X.**

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 22 Aprilie. — In timpulŭ şederei împĕratului şi prinţului de corónă în Pesta cu ocasiunea deschiderei esposiţiunei, în castelulŭ Budei se va da o serată. — In conferinţa clubului partidei liberale, ministrulŭ preşedinte a schiţatŭ cuprinsulŭ rĕspunsului la interpelarea făcută în privinţa ridicărei vămei francese, a corespondenţei germane între corpurile trupelorŭ din armata comună, şi a pretinsei(?) împedecărĭ a serviciului divinŭ românŭ într'o comună din comitatulŭ Turda.

DIVERSE.

Rĕsbunarea publicului. — In Caen s'a împuşcatŭ deunăḑile locotenentulŭ Dechoudières, pe care d-şóra Gelly, prima cântăréţă de operete a teatrului de acolo, ilŭ iubise mai ântêiu şi 'n urmă — ilŭ trădase. Cu tóte că relaţiunea lorŭ era cunoscută în oraşŭ, artista nu voi sĕ consimtă a nu mai juca câteva ḑile în semnŭ de doliu, ci séra eşi dintre culise zîmbindŭ într'unŭ costumŭ cochetŭ. Publiculŭ, care apăruse în mare numĕrŭ, luă energicŭ partea nenorocitului locotenentŭ. Unŭ sgomotŭ infernalŭ, şuerăturĭ şi strigăte întêmpinară pe cântăréţă, ér dintr'o loje se aruncă pe scenă o cunună mormêntală împletită din mărgăritărelŭ cu inscripţiunea: „Iubitului meu!« Cântăréţa privi cu unŭ zîmbetŭ ironicŭ cununa, apoi făcu unŭ complimentŭ şi părăsi scena, fiindŭ demisionată din trupă în urma acestei demonstraţiunĭ. Iată unŭ publicŭ, care a sciutŭ da pedépsa meritată unei inimĭ lipsite de cele mai nobile şi sfinte simţĕminte.

Rectificare. — In numĕrulŭ de erĭ 80 alŭ fóiei nóstre, în pag. 2, col. 3, rĕnd. 11 de susŭ sĕ se citéscă: Şi acéstă pagubă n'are óre sorgintea în negligenţa organelorŭ însărcinate cu supravegherea pădurilorŭ?

„Atuncĭ ce te face sĕ te îndoiescĭ, că eu n'aşŭ dorí acelaşĭ lucru pentru ţéra şi poporulŭ, din care facŭ parte?«

Când cu esposiţiunea din Sibiiu, Rosetti fiindŭ ministru de esterne şi preşedinte provisorŭ alŭ consiliului, ambasadorulŭ Austriei se înfăţişéză la dênsulŭ cerêndu-i se ia mĕsurĭ de rechiămare a unui generalŭ românŭ, care se află în Transilvania şi face agitaţiă.

»Unŭ generalŭ românŭ în Transilvania, rĕspunse Rosetti, vĕ înşelaţĭ. Nicĭ unŭ singurŭ generalŭ nu lipsesce din ţĕră.«

»Este generalulŭ Davila, Escelenţă,« afirmă ambasadorulŭ.

»Generalulŭ copiilorŭ cu puscă de lemnŭ? Acela póte sĕ lipséscă. Nu cumva şi elŭ inspiră îngrijirĭ marei împĕrăţiĭ? Apoi acela e francesŭ şi d-ta scii, că Francesii nu pré sciu geografiă, elŭ a vĕḑutŭ Românĭ aicĭ, Românĭ acolo şi vorbesce ca şi când ar vorbi aicĭ.«

Conversaţiunea s'a încheiatŭ aicĭ. Ambasadorulŭ a vĕḑutŭ, că era de prisosŭ sĕ mai stăruiască, şi generalulŭ Davila a rĕmasŭ în Sibiiu la expositiune totŭ timpulŭ concediului sĕu.

Rosetti a fostŭ unŭ înfocatŭ republicanŭ, dér avêndŭ în vedere situaţia geografică a ţĕrii, susţinea sincerŭ dinastia, nerenunţândŭ însă la virtuţile republicane-democratice, căcĭ nimenĭ nu l'a pututŭ îndupleca sĕ priméscă o decoraţiune română séu străină.

Românii adevĕraţĭ plângă cu atâtŭ mai multŭ pierderea acestui mare bărbatŭ alŭ lorŭ, cu câtŭ elŭ a muritŭ cu sufletulŭ sdrobitŭ de mâhnire, că multe din proiectele lui cu adevĕratŭ românescĭ, în ceea ce privesce organisarea internă a poporului Românŭ, au rĕmasŭ nerealisate. De aceea, după întórcerea armatei de pe câmpulŭ de onóre, poporulŭ făcêndu-i o manifestaţiune cu facle, elŭ a accentuatŭ: »Nu e de ajunsŭ numai luarea Plevnei de afară, mai trebue sĕ cadă şi Plevna dinăuntru, pentru ca poporulŭ românŭ sĕ pótă fi unitŭ, tare şi mare!!

Rosetti, ca omŭ modestŭ în tótă viéţa lui, a voitŭ sĕ dea unŭ esemplu de modestiă chiar şi în ceasulŭ morţii; căcĭ a dispusŭ prin testamentŭ, ca înmormêntarea lui sĕ se facă fără nicĭ o pompă şi cheltuială din partea guvernului, ci numai cu unŭ singurŭ preotŭ de mirŭ, ca la orice sĕteanŭ séu orăşenŭ sĕracŭ românŭ.

Durerea şi pierderea este imensă pentru întregŭ poporulŭ românŭ din Munţĭ şi din Câmpii. **m.**

Bucurescĭ, 8/20 Aprilie 1885.

Nou abonamentŭ
la
„*Gazeta Transilvaniei.*“

Cu I Aprilie st. v. 1885 s'a începutŭ unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 22 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.85	»	9.88
Lire turcescĭ	»	11.12	»	11.18
Imperialĭ	»	10.12	»	10.15
Galbenĭ	»	5.80	»	5.85
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	121.—	,	123.—
Discontulŭ » . . .	7—10 % pe anŭ.			

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 21 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	94.70
Rentă de hârtiă 5%	90.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	145.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	105.40
Bonurĭ rurale ungare	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	100 75
Bonurĭ croato-slavone	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	96 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	115 80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.25
Renta de hărtiă austriacă	81.20
Renta de arg. austr.	81.45
Renta de aurŭ austr.	105 65
Losurile din 1860	139 25
Acţiunile băncel austro-ungare	855 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285.25
Act. băncei de creditŭ austr.	283.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.89
Napoleon-d'orĭ	9.92 1/2
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 9 Aprilie st. v. 1885

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	84	—
Renta rom. amort. (5%)	87 1/4	—
» convert. (6%)	88	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	29 1/2	—
Credit fonc. rural (7%)	97 3/4	—
» „ „ (5%)	81 1/4	—
» » urban (7%)	95 1/2	—
» » » (6%)	89 1/4	—
» » » (5%)	82	—
Banca naţională a Româniel	1120	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	300	—
« » » Naţională	225	—
Aurŭ	13. 3/4 %	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirişŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5·59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	[illegible]	[illegible]

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	[illegible]

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI. Braşovŭ.